

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 163/2022 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Eduskunta-aloite

Esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt seuraavan aloitteen:

- Toimenpidealoite TPA 93/2020 vp Merja Kyllönen vas Toimenpidealoite yli 64-vuotiaiden riistanhoitomaksun alentamisesta

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Sami Niemi, maa- ja metsätalousministeriö
- johtaja Jari Varjo, Suomen riistakeskus
- puheenjohtaja Mikko Jutila, Petäjaveden erämiehet ry
- järjestöpäällikkö Teemu Simenius, Suomen Metsästäjäliitto

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- valtiovarainministeriö
- Suomen riistakeskus
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry
- Paliskuntain yhdistys
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- puheenjohtaja Tapani Kauppinen, Rapinan Erä ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- oikeusministeriö
- ympäristöministeriö
- Luonnonvarakeskus

Valiokunnan mietintö MmVM 19/2022 vp

HALLITUKSEN ESITYS JA TOIMENPIDEALOITE

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettua lakia.

Esityksessä ehdotetaan, että riistanhoitomaksua korotetaan 39 eurosta 43 euroon ja alle 18-vuotiailta 20 eurosta 22 euroon.

Esitys liittyy valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

Toimenpidealoite

Toimenpidealoitteessa TPA 93/2020 vp ehdotetaan, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin yli 64-vuotiaiden riistanhoitomaksun alentamiseksi nykyisestä 39 eurosta 20 euroon.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä jäljempänä esitettävien muutoksien.

Valiokunta toteaa, että riistanhoitomaksun suuruus on tällä hetkellä 39 euroa metsästysvuodelta. Jos henkilö on metsästysvuoden alkaessa alle 18-vuotias, riistanhoitomaksun suuruus on 20 euroa. Esityksessä ehdotetaan, että riistanhoitomaksua korotetaan 39 eurosta 43 euroon ja alle 18-vuotiailta 20 eurosta 22 euroon. Riistanhoitomaksua on korotettu viimeksi neljä vuotta sitten vuonna 2018, jolloin maksu korotettiin 33 eurosta 39 euroon. Nyt ehdotetusta riistanhoitomaksun korotuksesta arvioidaan kertyvän noin 1 260 000 euron lisätulot.

Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 3 §:n mukaan valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha, joka vastaa vähintään sitä määrää, minkä kolmen edellisen vuoden metsästäjämäärien perusteella arvioidaan samana vuonna kertyvän riistanhoitomaksuina. Tästä määrärahasta myönnetään vuosittain Suomen riistakeskukselle ja riistanhoitoyhdistyksille valtionavustus niille riistahallintolaissa säädetyistä tehtävistä aiheutuviin käyttö- ja pääomamenoihin sekä metsästäjien ryhmävakuutuksesta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa voidaan lisäksi käyttää laissa lueteltuihin muihin tarkoituksiin. Tällaisista muista riistanhoitomaksuilla kerätyillä varoilla tuetuista hankkeista ja projekteista merkittävimpiä ovat valiokunnalle toimitetun selvityksen perusteella viime vuosina olleet muun muassa Ampumaratojen ympäristölupahanke, Oma riista -palvelun ylläpito ja kehittäminen sekä Metsästysammunnan ABC-hanke.

Riistanhoitomaksun korotuksesta kertyvillä tuloilla turvataan hallituksen esityksen mukaan Suomen riistakeskuksen toimintaedellytyksiä. Yleinen kustannuskehitys ja eläkevakuutusmaksujen ennakoimaton kasvu aiheuttavat ensisijaisesti tarpeen korottaa riistanhoitomaksuja. Maa- ja met-

Valiokunnan mietintö MmVM 19/2022 vp

sätalousvaliokunta katsoo, että riistakeskuksen työ on metsästyksen kestäväen järjestämisen kannalta välttämätöntä ja riistahallinnon resurssien turvaaminen tärkeää. Valiokunta korostaa, että Suomessa myös metsästäjät tekevät riistahallinnon tukena erittäin tärkeää yleishyödyllistä työtä. Metsästäjien panos hirvi- ja peurakantojen rajoittamisessa on merkittävä liikenneturvallisuuden sekä metsätaloudelle ja ympäristölle aiheutuvien haittojen ehkäisemisen kannalta. Suurriistavirka-apu eli SRVA-toiminta välittää poliisille metsästäjien apua erilaisissa suurriistaan liittyvissä ongelmatilanteissa esimerkiksi kolareissa loukkaantuneiden hirvieläinten, suurpetojen ja villisikojen jäljestämiseksi sekä suurpetojen karkottamiseksi taajaan asutulta alueelta. Liikenteessä loukkaantuneiden eläinten lopettaminen oikein vähentää eläinten kärsimyksiä. Riistanhoitoyhdistykset organisoivat metsästäjien vapaaehtoisuuteen perustuvaa SRVA-toimintaa sekä riista- ja suurpetokantojen laskentoja. Metsästäjät tekevät myös arvokasta luonnonhoitotyötä pyytäessään vuosittain arviolta noin 200 000 vieraspetoa.

Edellä esitetyn perusteella valiokunta katsoo, että metsästäjien ja metsästysseurojen tekemän tärkeän vapaaehtoistyön jatkuvuus tulee turvata. Toiminnan turvaamiseksi ja painottaen sitä, että metsästysharrastus on oleellinen osa suomalaista kulttuuria, valiokunta pitää välttämättömänä, että nuorten edellytyksiä harjoittaa metsästystä ei heikennetä, vaan päinvastoin parannetaan kaikin tavoin. Hallituksen esityksen tavoitteiden toteuttamiseksi ja Suomen riistakeskuksen rahoituksen turvaamiseksi aikuisten riistanhoitomaksun korottaminen neljällä eurolla on valiokunnan näkemyksen mukaan kuitenkin tarpeen, ja valiokunta esittää tästä syystä myös toimenpidealoitteessa TPA 93/2020 vp esitetyn yli 64-vuotiaiden riistanhoitomaksun alentamista koskeneen ehdotuksen hylkäämistä. Nuorten tilanteen huomioon ottamiseksi valiokunta esittää hallituksen esityksen mukaista lakiehdotusta muutettavaksi jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa kuvattulla tavoin siten, että alle 18-vuotiaiden riistanhoitomaksua ei koroteta, vaan maksua lasketaan 20 eurosta 10 euroon.

VALIOKUNNAN YKSITYSKOHTAISET PERUSTELUT

1 §. Pykälän 2 momentissa säädetään riistanhoitomaksun suuruudesta. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että riistanhoitomaksua korotetaan 39 eurosta 43 euroon ja alle 18-vuotiailta 20 eurosta 22 euroon. Edellä yleisperusteluissa esitetyn mukaisesti maa- ja metsätalousvaliokunta katsoo, että nuorten edellytyksiä harjoittaa metsästyskulttuuria tulee parantaa alentamalla riistanhoitomaksua. Valiokunta esittää, että alle 18-vuotiaiden riistanhoitomaksua ei koroteta hallituksen esityksen mukaisesti, vaan sitä lasketaan 20 eurosta 10 euroon. Hallituksen esityksen mukainen korotus on otettu huomioon vuoden 2023 talousarvioesityksen momentilla 30.40.50 (Riistatalouden edistäminen). Vuonna 2023 kertyväksi arvioidut riistanhoitomaksutulot, 13 059 000 euroa, tuloutuvat talousarvioesityksen momentille 12.30.45 (Riistanhoitomaksut), jolla hallituksen esitys on myös otettu huomioon. Valiokunnan esittämä muutos tarkoittaa, että riistanhoitomaksukertymä alenee suunnitellusta 113 000 eurolla 12 946 000 euroon. Tämän alentuman ei arvioida vaarantavan hallituksen esityksen tavoitteena ollutta Suomen riistakeskuksen rahoituksen turvaamista.

Valiokunnan mietintö MmVM 19/2022 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Maa- ja metsätalousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 163/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotus)

Eduskunta hylkää toimenpideohjeen TPA 93/2020 vp.

Valiokunnan muutosehdotus

Laki

riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 1 §, sellaisena kuin se on laissa 1024/2018, seuraavasti:

1 §

Jokaisen, joka harjoittaa metsästystä tai toimii metsästyslain (615/1993) 30 §:ssä tarkoitettuna metsästyksen johtajana, on metsästysvuosittain suoritettava valtiolle riistanhoitomaksu. Henkilö, joka toimii metsästäjän apuna koiran ohjaajana tai hirvieläimen metsästyksessä ajomiehenä taikka vastaavalla tavalla avustaa metsästyksessä, ei ole velvollinen suorittamaan riistanhoitomaksua. Maksun suorittaneelle annetaan metsästyskortti. Suomen riistakeskus antaa metsästyskortista pyynnöstä maksajalle jäljennöksen.

Riistanhoitomaksun suuruus on 43 euroa metsästysvuodelta. Jos henkilö on metsästysvuoden alkaessa alle 18-vuotias, riistanhoitomaksun suuruus on 10 euroa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain 1 §:n 2 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran metsästysvuodelta 2023–2024 suoritettavaan riistanhoitomaksuun.

Valiokunnan mietintö MmVM 19/2022 vp

Helsingissä 23.11.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anne Kalmari kesk
varapuheenjohtaja Ritva Elomaa ps
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Satu Hassi vihr
jäsen Mikko Kärnä kesk
jäsen Mikko Lundén ps
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Anders Norrback r
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Arto Satonen kok
jäsen Jenna Simula ps
jäsen Peter Östman kd
varajäsen Tiina Elo vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuire Taina